

LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL A. J. SKUNDO DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS NEGALIOS PAGRINDU PREKYBOS VIETOJE TYRIMO

2016-08-01 Nr. (16)SN-98)SP-85

Vilnius

Lygių galimybių kontrolierė Agneta Lobačevskytė pagal 2016 m. liepos 5 d. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – ir Tarnyba) gautą A. J. (toliau - pareiškėjas) skundą atliko tyrimą dėl galimos diskriminacijos negalios pagrindu prekybos vietoje.

Atliekant tyrimą, 2016 m. liepos 7 d. raštu Nr. (16)SN-98)S-533 kreiptasi į AB „Vilkyškių pieninė“ firminės parduotuvės administraciją, prašant pateikti paaiškinimą dėl pareiškėjo skunde išdėstytų aplinkybių.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

1. Tarnybai pateiktame pareiškėjo skunde pateikiama informacija, jog AB „Vilkyškių pieninė“ firminės parduotuvės Jotvingių g. 7A, Alytuje, įėjimas į pastatą yra nepritaikytas judėjimo negalia turintiems asmenims. Dėl šios priežasties žmonėms su judėjimo negalia yra galimai apribojamos galimybės įsigyti šioje parduotuvėje parduodamas prekes.

2. 2016 m. liepos 18 d. raštu Nr. SR-201607-03 buvo gautas MB Sūrinė vadovo paaiškinimas, jog juridinis asmuo, kuris franšizės pagrindu valdo AB „Vilkyškių pieninė“ parduotuvę Alytuje, yra MB Sūrinė (toliau – ir parduotuvė). Pasak vadovo, pastatas, kuriame įsikūrusi parduotuvė, ir įėjimas į jį nuosavybės teise nepriklauso MB Sūrinei. MB Sūrinė nuomojasi patalpas, esančias pastato viduje ir į nuomojamą plotą įėjimas į pastatą neįtrauktas. Patalpos, kurias MB Sūrinė nuomojasi minėtame pastate, yra pritaikytos judėjimo negalia turintiems asmenims (įėjimas į parduotuvę yra be slenksčio ir apie 2,5 m. pločio). Vadovo žiniomis, Alytaus miesto savivaldybė pagal patvirtintą detalųjį planą, ketina rekonstruoti Jotvingių gatvę (tame tarpe ir šaligatvį, ant kurio įrengtas įėjimas į parduotuvę. Vadovas nurodo esąs suinteresuotas užtikrinti asmenų su judėjimo negalia poreikius, tuo pačiu rūpindamasis jų, kaip klientų poreikiais. Todėl

su pastato savininku bei Alytaus miesto savivaldybe ieškos konstruktyvių sprendimų, kad artimiausiu metu įėjimas į pastatą būtų pritaikytas judėjimo negalią turintiems asmenims.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

1. Tyrimo metu buvo nustatoma, ar judėjimo negalią turintiems asmenims nėra apribojama galimybė savarankiškai patekti į parduotuvę bei įsigyti joje parduodamas prekes. Tai yra, ar nėra pažeidžiami Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos (toliau – ir Konvencija) 9 straipsnio 1 dalies bei Lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimai.

2. Konvencijos 9 straipsnio 1 dalyje numatyta, jog valstybės, šios Konvencijos šalys, siekdamos, kad neįgalieji galėtų gyventi savarankiškai ir visapusiškai dalyvauti visose gyvenimo srityse, imasi atitinkamų priemonių, kad užtikrintų neįgaliesiems lygiai su kitais asmenimis fizinės aplinkos, transporto, informacijos ir ryšių, įskaitant informacijos ir ryšių technologijų bei sistemų, taip pat kitų visuomenei prieinamų objektų ar teikiamų paslaugų prieinamumą tiek miesto, tiek kaimo vietovėse.

3. Lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte numatyta, jog, įgyvendindamas lygias galimybes, prekių pardavėjas, nepaisydamas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, privalo visiems vartotojams sudaryti vienodas sąlygas gauti tokius pačius gaminius, prekes.

Jei prekių pardavimo vieta ir/ar jos aplinka nepritaikyta neįgaliųjų poreikiams, dėl ko neįgalieji negali ten patekti, akivaizdu, jog jiems tokiais veiksmais (neveikimu) apribojama galimybė įsigyti šioje vietoje parduodamas prekes, gaminius.

4. Tyrimo metu nustatyta, jog:

4.1. Prieiga prie parduotuvės pastato nėra pritaikyta judėjimo negalią turintiems asmenims – prie įėjimo durų, pastato sklype yra keli laipteliai, ant kurių nėra įrengto panduso ar kito, neįgaliųjų poreikiams pritaikyto įrengimo vertikaliems aukščių skirtumams įveikti. Dėl šios priežasties judėjimo negalią turintys asmenys negali savarankiškai patekti į parduotuvę.

4.2. Parduotuvės pastato naudotojas pagal nuomos sutartį – MB Sūrinė (į. k. 304091064, registruota Jotvingių g. 7A, Alytuje), kuri frančizės pagrindu parduotuvėje vykdo prekybą AB „Vilkyškių pieninė“ gaminiiais. MB Sūrinė įsteigta 2015m. liepos 7 d., juridinių asmenų registre užregistruota 2015m. rugpjūčio 25 d.

4.3. Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 317 „Dėl STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“ patvirtinimo“ patvirtinto Statybos reglamento (toliau – ir Statybos reglamentas) 59 p., žmonėms su negalia svarbiuose

negyvenamuosiuose pastatuose (prekybos paskirties pastatai priskiriami šių pastatų kategorijai) turi būti užtikrinta galimybė žmonėms su negalia savarankiškai į juos patekti, laisvai judėti ir naudotis visomis pagrindinėmis ir pagalbinėmis lankytojams skirtomis patalpomis. Tokiuose pastatuose žmonėms su negalia turi būti pritaikytas pagrindinis įėjimas į pastatą (62, 64-68 p.). Statybos reglamento 64 p. nustatyta, jog pagrindinis įėjimas į pastatą ir prieigos prie jo turi būti įrengtos taip, kad žmonėms su negalia nebūtų kliūčių savarankiškai patekti į pastato vidų. Jei prie pagrindinio įėjimo yra laiptai, greta jų turi būti įrengtas 116-119 p. nustatytų dydžių pandusas.

4.4. MB Sūrinė vadovo teiginys, jog bendrija nuomojasi patalpas, esančias pastato viduje ir į nuomojamą plotą įėjimas į parduotuvės pastatą neįtrauktas, neatleidžia jo, kaip prekių pardavėjo, nuo pareigos vartotojams su judėjimo negalia sudaryti vienodas sąlygas gauti tokius pačius gaminius, prekes.

5. Darytina išvada, jog prieiga prie parduotuvės pastato nėra pritaikyta judėjimo negalią turinčių asmenų poreikiams pagal Statybos reglamento reikalavimus, ir dėl to apriboja jų galimybes gauti parduotuvėje praduodamus gaminius, prekes. Tai yra, prekių pardavėjas pažeidžia Lygių galimybių įstatymo 8 str. 1 p. reikalavimą bei nevykdo Konvencijos 9 str.1 d. numatytos pareigos dėl visuomeninių objektų ar teikiamų paslaugų prieinamumo užtikrinimo.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 14 str., 15 str. bei Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 24 str. 2 p.,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Kreiptis į MB Sūrinė vadovą ir siūlyti, tęsiant prekybą parduotuvėje (Jotvingių g. 7A, Alytuje), užtikrinti parduotuvės pastato ir prieigos prie jo pritaikymą neįgaliųjų ir riboto judumo asmenų poreikiams, pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 317 „Dėl STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“ patvirtinimo“ patvirtinto Statybos reglamento reikalavimus, ir taip pašalinti kliūtis ribojančias prekių ir gaminių įsigijimą asmenims su judėjimo negalia.

2. Su sprendimu supažindinti pareiškėją, MB Sūrinė vadovą.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Lobačevskytė